

Nástroje politického PR: Spin-doctoring, narativy a jejich přerámování

Politické štáby mají ve svých arzenálech několik defenzivních i ofenzivních názorů. Defenzivních když potřebují zneškodnit nějaký skandál či třaskavé téma, nebo ospravedlnit činy sebe či svého národa – a ofenzivních, pokud potřebují svým voličům „prodat“ nějakou svou agendu tak, aby sami změnili svůj názor na to, co po politikovi chtějí. Není to žádná černá magie, je to jen geniální využití lidské přirozenosti. Chcete-li se jim bránit, musíte je pochopit.

Internetoví publicisté často těmito dojmy máchají jako něčím tajemným a skoro démonickým – ale jedná se jen o načančaná slovíčka pro obecně platné mechanismy. Mezi americkými konzervativci, kterým v tom ujel vlak protože nedělali „společenské vědy“, pro to existuje velmi trefné označení „weaponizovaná sociologie“. Vztít hluboké poznatky o empirickém fungování lidské společnosti a psyché – a zneužít je jako zbraň k manipulaci.

Co je to spin doctoring a jak funguje „měkký“ spin?

Spin doctoring je pod-obor Public Relations, který politikům zachraňuje krk tím, že odvede pozornost od nepohodlného k bezpečnému. Nejlepší český článek o spin doctoringu je klasika Tomáše Haase. Ve stručnosti – například Clinton měl problém, že lživě vypovídal pod přísahou (o tom, zda smilnil, ale to bylo vedlejší). Spin doctor ale převedl debatu z nebezpečného téma křivé přísahy na společensky kontroverzní, ale právě proto politicky bezpečné téma smilnění. Výkopem tvrzení v duchu „a kdo si nikdy nezasmilnil?“ vyvolal bouři puritánů proti hedonistům, ve které se naprosto spolehlivě zapomělo na to, že původně šlo vlastně o lež pod přísahou. Nebezpečí bylo zažehnáno.

V Čechách je asi nejaktuálnější ukázkou Spin doctoringu PR kampaň Fialovy vlády na novinkách ohledně slovenského (ne)zastropování energií. V kostce – slovenská vláda nepřijala *zákon* na zastropování energií, ale úspěšně vydírala slovenské energetické firmy, že „dobrovolně“ nabídnou slovenským odběratelům energii za nižší cenu než spotovou, nebo je vláda potrestá windfall sektorovou daní. Fialova vláda čelila těžké kritice, že nic podobného neudělala a pořád energie nezastropovala.

Zejména na Novinkách proto proběhla průhledná, ale nesmírně efektivní spin-operace zákon-vs-memorandum: masmédiá začala zdůrazňovat, že Slováci „nemají *zastropované* energie, protože slovenská vláda nepřijala žádný takový *zákon*“ – a že slovenští ministři se teď radí s Fialovou vládou, jak má takový zákon o zastropování vypadat.

Spin spočívá v tom, že Slováci sice *měli* levnější energie jiným mechanismem, než zastropováním zákonem, což nešlo okecat. Novinky však skrze dovené náznaky -nikoli lži!- vyvolaly *emocionální dojem*, že slovenský mechanismus jakoby nefunguje, protože je „právně nezávazný“. To bylo irelevantní, protože reálně fungoval kvůli vydírání. Ovšem v publiku to vyvolalo

kýžený *pocit* – diskuse na Novinkách byly plné kategorického pohoršení, že „Babiš a Okamura lhali o levnějších slovenských energiích když Slováci nic takového nemají“.

Zcela zásadní rozdíl mezi „nemají levnější energie“ a „nemají zákon stropující energie“ zůstal bezpečně mimo pozornost – a správný dojem byl vyvolán, a přitom nešlo o lež. Pozornost veřejnosti byla účinně přesměrována od „levných energií“ k „zákonu o zastropování“. Vláda se zbavila kritiky alespoň u části veřejnosti.

Narativ je jen politický příběh

Narativ je něco jiného. Političtí amatéři se tváří, jako by šlo o nějaký ďábelský výmysl levičáků z filosofické fakulty – ale to je nesmysl. Vždycky, když narazíte na cizí slovo v politice, prostě si je přeložte do češtiny, protože to je nejlepší sebeobrana proti akademické manipulaci. „Tolerance“ znamená „snášlivost“ něčeho, s čím nesouhlasíme (nikoli tedy bezbřehé schvalování všeho), „terorismus“ znamená „vyvolávání hrůzy“ (cílenými útoky na civilisty) – no a „Narativ“ znamená prostě „příběh“.

Proč z toho dělat vědu? Protože sociologové a psychologové zjistili, že příběhy jsou pěkný podraz. Lidský mozek je nastavený tak, že pokud slyší příběh pohádkového charakteru – tedy jasně vymezená strana Dobra, strana Zla, zápletka s Morálním poučením a ideálně vítězstvím Dobra na konci nebo alespoň na dosah – sežere ho i s navijákem a vypne přitom jakékoli kritické myšlení.

Proto totalitní režimy tak strašně milovaly filmovou propagandu, proto kulturmarxisté s takovým nasazením ovládli Hollywood, a proto altermédiá i konspirátoři spřádají sofistickované tajné historie světa a všehomíra. Příběh, nejlépe samozřejmě zfilmovaný, je ideální platforma, jak divákům podsunout váš názor na to, kdo je Dobro a kdo Zlo tak nenápadně, že si toho ani nevšimnou. Schválně se otestujte – viděli jste někdy film „na motivy historických událostí“ a byli rozzuřeni zlolajností padouchů? Tak. Ale ověřili jste si pak, že ten film nelhal a historii nepřekroutil? Aha.

Jak ale narativy fungují v praxi? Předvedu na konkrétní ukázce. Z hlediska aplikované politické sociologie a politologie velmi přesné dílko je norský seriál Okkupert, který zde použijeme na ukázkou.

Jehož scénářem -neřešit, je to jen ukázka!- je, že Rusko tak nějak napůl, hybridně, vpadne do Norska jako protektor a Norové napůl jednak tak nějak šmudlají odboj a jednak pilně kolaborují (protože policie „musí dělat svou práci“). To je pro článek irelevantní. V seriálu je ale výborná scéna, kdy mladý odbojář položí bombu do policejního auta (kolaborantů s Rusy), ovšem policie jej zatkne, do auta naloží – a odbojář zahyne vlastní bombou.

Fakta jsou tedy jasná. Ale dají se z nich uplést dva zcela odlišné pohádkové příběhy se zcela odlišným vyzněním dobra, zla i kauzality – dva Narativy – prostě tím, jaký událost se zvolí za počátek časové souslednosti.

Narativ 1 – prosystémový:

Norští ultrapravicové teroristé páchali bombové útoky proti nevinným norským civilistům. Norská státní policie, ve spolupráci s ruskou stabilizační misí, dopadla hlavního vůdce této teroristické bojůvky. Ironií osudu uložil tento terorista další bombu i do policejního auta, které jej mělo převézt, a v následné explozi tedy zemřel vlastní rukou. Zamýšlený cíl útoku, šéfinšpektor norské policie, přežil bez úhony a vede další vyšetřování. Norští občané mohou nyní žít bez obav s vědomím, že je tento inteligentní hrdina práva chrání.

Narativ 2 – protisystémový:

Naše země je pod útokem ruských okupantů, kteří brutální represí šikanují a terorizují norské občany. S okupanty naneštěstí kolaborují i některé úřady, jako prokuratura a policie. Mladý odbojář, kterému nebyla lhostejná svoboda jeho národa, provedl několik bombových útoků proti kolaborantům z řad prokuratury a policie, kteří terorizovali norské vlastence. Bohužel jej dopadl právě ten šéfinšpektor, který je vůdcem proinvazních kolaborantů a který byl cílem další bomby. Hrdina odboje zemřel jako mučedník.

Vyvolalo to ve vás emoce? Mělo by. Podle vašich politických preferencí se vám jeden narativ líbí, kteřto druhý vám přijde drzý a absurdní. Ale podívejte se na to z nadhledu. Čím se vlastně narativy liší?

- Ani jeden neobsahuje faktické lži. Cíle útoků byli skutečně civilisté – kteří však zároveň byli zaměstnanci prokuratury a policie.
- Každý vypráví, kdo je v příběhu Zlo, dehonestujícími nálepkami (terorista, kolaborant, ultrapravice)
- Každý vypráví, kdo je v příběhu Dobro, pozitivními adjektivy (nevinným, vlastencům, hrdinům, stabilizační, svoboda, právo)
- Každý podsouvá čtenáři, jaký morální náboj má ta která událost, adjektivy činů (brutální, teror, šikanují)
- Každý představuje de-facto příběh, který začal v minulosti, pokračuje přes popsanou zápletku, ale pohádka nekončí a Souboj sil Dobra a Zla pokračuje dál až k pohádkovému Vítězství (totální porážka okupantů/odbojářů)
- Každý začíná časovou linii v hodící se okamžik a ignoruje vše předtím

Klíčový je zejména poslední bod. *Pokud* pro nás -podotýkám v rámci fiktivního univerza sekirálu Okkupert- dějiny začínají až po ruské invazi do Norska, výchozí status quo jsou „stabilizační síly“ a „úřady provádějící svou práci“, přičemž kdo status quo narušuje, to je agresor a tedy morálně zavrženíhodný.

Oproti tomu pokud pro nás dějiny začínají před invazí do Norska, potom je status quo suverénní Norsko, ruské síly nejsou „stabilizační“ nýbrž „invazní“, a úřady neprovádí svou práci, nýbrž „kolaborují s agresorem“.

A jde to samozřejmě i dále: pokud nastavíme počátek časové osy do okamžiku, kdy si norská „provokace vynutila“ ruskou invazi, zase to automaticky vytvoří Narativ, který ospravedlní invazi a vše potom. Ale pokud posuneme časovou osu ještě dříve, k události která onu norskou akci vyvolala, zase se morální hodnocení otočí o 180°, norská akce se namísto „provokací Ruska“ stane „oprávněným národním zájmem“ a ruská invaze je opět morálně negativní.

Pořád se bavíme o naprosté fikci ze seriálu Okkupert. Totéž se ale odehrává v reálném soupeření na světové scéně. Protože je mezinárodní i národní politika a celá historie dlouhým řetězcem akcí-protiakcí-reakcí-kontrareakcí, každý si pochopitelně volí počátek časové osy tak, aby z něj jeho strana vyšla ospravedlněně. A touto historií pak vykládá Příběh, tzn. Narativ, který jeho současné politické akce vykreslí jako nevyhnutelné a ty jediné správné a ospravedlněné.

To je narativ. Nic více, nic méně. Děláte to všichni – děláme to všichni. Každý má svůj *historizující* narativ, který si volí, co je kauzální příčina a co následek, a co je naopak pouhá vynucená reakce.

Přerámování narativu – manipulace svých vlastních přívrženců

Narativ jako příběh je ovšem užitečný jen pasivně – nějaká politická strana či hnutí jím poplácává sebe sama po zádech, aby se utvrdila v přesvědčení, že jsou „ti správní“ a mají nárok na to, co požadují. To je z hlediska technologie moci k ničemu. Umí to jen legitimizovat to, co už se politicky prosadilo – ale nikoli vyvolat politickou poptávku po tom, co chce politik.

PR proto používá Narativy trochu jinak – k přerámování. PR konzultant nastuduje narativ-příběh, v jakém nějaká politická skupina přemýšlí sama o sobě. A pak do tohoto narativu nastrká požadované změny tak, aby dosavadní narativ nutil své přívržence k požadované změně. Tedy pozor – nikoli ke změně chování či názorů svých *oponentů*, nýbrž svých vlastních přívrženců jdoucích *nežádoucím směrem*.

Krásně se to dá nyní pozorovat na Německu. Zelení mají *narativ* Zelené taxonomie – jaké zdroje energie jsou jak moc morálně špatné „protože klima“. Uhlé elektrárny jsou až úplně dole. Ale přesto nyní Zelená vláda potřebovala svým Zeleným

občanům prodat obnovení provozu uhelných tepelných elektráren. Jak na to? Musí vzít narativ a ohnout jej požadovaným způsobem. Dá se to udělat například nějak takto:

„Náš cíl dekarbonizace k roku 2035 vyžaduje ambiciózní závazky. Samozřejmě chceme vyřadit uhelné elektrárny – ale v horizontu několika let chceme vyřadit i ty plynové, a nahradit je výhradně Obnovitelnými Zdroji. Nyní jsme v energetické krizi, kde ze sociálních důvodů nemůžeme pokrýt veškerou spotřebu. Stáli jsme před volbou, zda nakoupit více plynu – ale to by znamenalo dlouhodobý kontrakt na 30 let, který by zcela zničil naše dekarbonizační cíle! Proto je lepší dočasně otevřít uhelné elektrárny – jen abychom je za několik let mohli zavřít *společně s plynovými*.“

Jistě, je to prvoplánová a dosti průhledná manipulace. Jenže kouzlo Narativů je, že Narativy jsou ze své samé podstaty *morální kategorie*. Příběhy v pohádkách mají jasně rozdělené strany Zla a Dobra, a politické narativy stejně tak. Někdo nebo něco prostě hraje Zlého Zubatého Vlka (fašistického!) a černobílý opak potom musí být Hodná Mírová Karkulka. Je to černobílé schéma, protože pohádkové příběhy jsou černobílé – a politické Narativy jsou přesně stejná kategorie, jako pohádky.

A zde nastupuje weaponizovaná sociologie. Jsou totiž dva způsoby jak vidět politiku. Buď cynický-realistický jako soupeření různých zájmů, nebo jako moralistní souboj Sil Dobra proti Silám Zla. Moralistní pohled má ovšem jednu zásadní fíčuru: pokud my jsme Dobro, potom kdokoli stojí proti nám je Zlo, a *se Zlem není možné ani vyjednávat, ani se je snažit pochopit, ani s ním uzavírat kompromisy*. Je to implicitně tabuizované.

Ergo stačí v Narativu něco asociovat s pozicí Zla – a nikdo nemůže ani zkoumat, zda je taková asociace pravdivá, natož o tom vést debatu. To by bylo mravní selhání a ostatní přívrženci by takového hříšníka ukamenovali. Nu a Přerámování Narativů přesně takto asociuje nežádoucí s Dobrem a žádoucí se Zlem. Zbytek už je základní Sociologií Skupinového Chování 101. Nezáleží na tom, co si lidé osobně myslí – ale co si myslí, že si myslí zbytek jejich skupiny.

Pokud se tedy povede do „zveřejněného mínění“ podsunout narativ, který ztotožní politické zadání (např. „Dočasně nastartovat uhelné elektrárny“) se stranou Dobra a příběhem vítězství v Narativu (např. „Dekarbonizace k roku 2035)? Potom nikdo, kdo v narativ upřímně věří, nemůže dost dobře jít proti.

Protože viděno zevnitř narativu – tím by bojoval proti straně Morálního Dobra, tedy v Žoldu Zla! „Kdo nenahodí uhelné elektrárny, ten sabotuje dekarbonizaci (protože se chce zavázat ke špinavému plynovému kontraktu na 30 let!)“

A všichni jejich soudruzi jim naráz skočí po krku jako autoimunitní onemocnění. Logiku vem čert, na tu se v davu Přesvědčených a Moralizujících nehraje.

Když existující narativy a spiny nestačí... Nastupuje spin válkou

Co když politik ve vrcholném postavení čelí takovým problémům, od jakých nemůže odvést pozornost normální spin (buď protože není k dispozici žádné dostatečně chytivé téma, nebo protože jeho političtí oponenti to prostě nehodlají nechat být? Co když zoufale potřebuje přerámovat narativ tak, aby v něm *osobně* figuroval jako aktér na straně Dobra, či dokonce Hrdina?

Extrémní spin doctoring reálně může nabývat i obrysů, jaké známe z filmu Vrtěti psem (1997). Samozřejmě se nic nedá dokázat – ale jsou tu jisté zajímavé, mno, shody okolností.

Když televize ABC vyhlásila, že bude 20. října 1998 vysílat speciální reportáž o výpovědi Moniky Lewinské, administrativa Billa Clintona ten samý večer provedla operaci „Infinite Reach“. Vypálila salvu ŘSPDL na Súdán -na továrnu Al-Shifa křivě obviněnou z výroby nervového plynu na základě nepřímých „důkazů“ CIA- a na tábory Al-Kajdy, ačkoli tajné služby varovaly že se tam Bin Ládin nebude nacházet. Speciální reportáž o Lewinské byla samozřejmě nahrazena speciální reportáží o vojenské operaci, takže ji novináři přezdívali „Moničina válka“.

Samozřejmě to nebylo samoúčelné – oficiálně se jednalo o reakci na teroristické útoky Al-Kajdy se stovkami obětí ze 7. října, a dle oficiálních pramenů datum operace Clinton schválil 14. října na návrh CIA. Jenže CIA vnímá sebe sama jako služebníky amerického prezidenta a nikoho jiného – a zde CIA zastupoval George Tenet. Ten samý George Tenet, který se kromě lží o údajných chemických zbraních v Súdánu později proslavil lží o „Saddámově Yellowcake uranu“, kterou se snažil odůvodnit invazi do Iráku. A těžko kdo může tvrdit, že když Clinton 14. října vybíral datum operace, *nevěděl*, že bude jaksi „náhodičkou kolidovat“ s výpovědí Lewinské plánované na totéž datum...

Clinton, válka proti Srbsku a Coxova zpráva

Zlí jazykové dokonce poukazují na jisté možné spojitosti s podstatně kontroverznější a větší operací. 3. ledna 1999 totiž nadstranická vyšetřovací komise americké Sněmovny předložila bombastickou Coxovu zprávu, podle které Čína ukradla USA kompletní atomový program, konstrukci balistických raket od Tridentu až po ATACMS i stíhaček F-14, F-15 aj. – a Clintonova administrativa tomu nejenže nezabránila, ale dokonce dovolila firmám Hughes a Loral nelegálně poskytnout čínským komunistům technickou podporu s vývojem a opravami jejich raketového programu. A zejména to druhé byl problém – protože Clinton tento zločin proti národní bezpečnosti i exportním omezením dovolil proto, že mu šéf Loralu Bernard Schwarz přispěl milionem dolarů do stranické pokladny a pak za tuto zakázku lobboval.

Navíc vyšlo najevo, že Clinton také v roce 1996 zrušil exportní omezení na vývoz superpočítačů, schopných modelovat jaderné testy, do Číny... A to vysloveně v důsledku FBI prokázané vazby čínských lobbistů financujících Clintonovu předvolební kampaň skrze Clintonova legendárně zkorumpovaného finančníka Terryho McAuliffeho. Najma jistému Yah Lin Trie, který dal

Clintonovi prokazatelně 120,000 dolarů, jindy přinesl Clintonům 480,000 dolarů a podle FBI dostal 900,000 dolarů od čínské komunistické vlády na lobbying a posléze byl zavřen.

V důsledku toho všeho byl kompletní čínský program balistických raket postaven na americké ukradené technologii, namodelované na amerických superpočítačích – a se špičkovou aktivní americkou technickou podporou a instruktáží od Loralu a Hughesu, to vše *Courtesy of Bill Clinton*. Podle amerických analytiků Clinton daroval Číně 10-30 let náskoku ve vývoji, to vše jen kvůli své legendární zkorumpovanosti a finančním příspěvkům na kampaň a do stranické pokladny.

Kongres dostal tajnou zprávu v lednu 1999 a v květnu 1999 byla zveřejněna ošetřená verze pro široké masy, které se Clinton důvodně obával. Jenže 24. března byla bez opory v mezinárodním právu zahájena i v americké Sněmovně vysoce kontroverzní Operace Allied Force proti Srbsku, která pak trvala až do 10. června a Coxovu zprávu zcela zastínila – koho zajímá nějaké nudné „Porušování kontrol exportních licencí“ a „Porušování zákona proti financování volebních kampaní“, když v televizi běží výbuchy, uprchlíci a starty stíhaček...

Má to spojitost? Zlí jazykové a konspirátoři mohou říkat že ano, milovníci „humanitárních intervencí“ že samozřejmě ne, ale hlavně je to úplně jedno. Z hlediska spinu jde jen o načasování, zcela lhostejno jak k němu došlo a proč.

Jelcin, Putin a nesrovnalosti v bombových útocích 1999

Úplně totéž ale známe samozřejmě i z opačné strany barikády. Když umírající Jelcinova prezidentská administrativa řešila, komu v Rusku předá moc, Jelcin si tedy našel mladého Putina, součást petrohradské elity od Sobčaka, jehož tým se po prohře v Petrohradu přesunul do Kremlu na úřední a technologicky-mocenské pozice.

Jelcin Putina velmi rychle vytáhl přes několik pozic až na ředitele FSB, premiéra – a pak najednou abdikoval a z Putina tím udělal úřadujícího prezidenta, kandidáta na prezidenta, a vůdce na zelené louce založené strany. Upekli spolu totiž dohodu – Putin Jelcinovi garantuje doživotní imunitu. To se také stalo 31.12.1999, kdy *úplně první* Putinův prezidentský výnos N 1763 zaručil Jelcinovi nejen doživotní rentu, ochranku a nadstandardní zdravotnictví – ale zejména doživotní imunitu od:

„trestního či správního stíhání, zadržení, zatčení, podrobení prohlídce či tělesné prohlídce, nenarušitelnost všech obytných a pracovních prostorů, prostředků dopravy, komunikačních prostředků, dokumentů, zavazadel a korespondence.“

Jenže to všechno by nikdy nevyšlo, kdyby předtím Putin nebyl mediálně „udělán“. Ruský lid znal jako kandidáty na prezidenta jména jako Primakov – který veřejně slíbil, že pokud bude zvolen prezidentem, celý Jelcinův klan pošle za korupci za mříže a už na to uvolňuje cely. Oops! I po úspěšném spinu podporovalo Primakova 84 z 89 guvernérů.

Oproti tomu Putin byl zcela anonymní a neznámý byrokrat, okatě spojený s legendami korupce Sobčakem a Jelcinem. Absolutně nebyla šance, že by mohl být zvolen prezidentem. Bylo potřeba mu udělat jméno. Udělat z Putina miláčka národa. A jak jinak udělat miláčka národa z příslušníka silového ministerstva, než vítěznou válkou? Ideálně proti nenáviděným Čečencům?

V září 1999 otrásly třemi bytovkami v Bujnasku a Moskvě exploze. V teroristických bombových útocích zemřelo na 300 lidí, stovky dalších byly zraněny. Zatracení Čečenci! Jenže pak se stalo něco... Zvláštního.

Nejprve 13. října mluvčí Dumy prohlásil, že došlo k další explozi ve Volgodonsku – jenže nedošlo. Došlo k ní až 16. září, o tři dny později. Znáte ten vtip, jak Brežněv kondoluje papeži k přežití atentátu před atentátem, protože zapomene na časový posun?

Ale to není to nejzajímavější. Protože byly útoky široce medializované, vystrašení Rusové si dávali velký pozor. A 22. září uviděli obyvatelé Rjazaně, jak podezřelí chlapíci vynášejí pytle z kufru auta do přízemí – a mají moskevskou přelepenou SPZku s falešnými čísly na kusu papíru. Okamžitě zalarmoval milici, která našla tři padesátikilové pytle pozitivně testované na trhavinu RDX, a rozbušky s časovačem. Nastal velkolepý „hon na lišku“... Jehož výsledkem bylo zatčení tří agentů moskevské FSB, kteří byli obratem na rozkaz propuštěni. FSB tehdy řídil Putin, který se ale obratem stal premiérem a v reakci na tyto útoky vedl válku (25.6.1998-9.10.1999 Putin FSB, 9.10.-31.12.1999 premiér, 31.12.1999-26.3.2000 úřadující prezident, 26.3. a dále zvolený prezident.)

Kreml rázem změnil verzi z „překáženého teroristického útoku“ na „cvičení FSB s neškodnými maketami“. Akorát že Novaja Gazeta vyzpovídala pyrotechnika Jurije Tkačenka, který to zneškodňoval, a ten potvrdil že šlo o ostrý detonátor a detektor RDX byl dokonale funkční a udržovaný.

Stejně tak se nedá popřít, že údajný strůjce útoků a pronajímatel prostor, v nichž byly bomby uloženy v Moskvě, Achemez Gočijajev, sám zatelefonoval policii a varoval ji, kde by mohly být zbývající bomby. Ty tak byly zneškodněny – a Gočijajev vypověděl, že prostory s bombami si od něj pronajal starý známý z FSB. Když v prvních dvou pronajatých prostorách vybuchla bomba, Gočijajevovi to došlo a zalarmoval úřady. Zabránil stovkám obětí, ale dodnes je označen za viníka.

(I tuto informaci Gazeta vyšetřila, získala podepsanou výpověď i videodokumentaci, a sehnala ještě spoustu dalších stop. Jenže tuto stopu vyšetřovali jistý Trepáškin – který byl zatčen týden předtím, než mohl vypovídat před komisí Dumy, za „vyzrazení státních tajemství“... A autoři knihy, která tyto útoky zdokumentovala a kteří byli také obviněni za „vyzrazení státních tajemství“. Nějaký

Felštinskij a s ním i jistý... Litviněnko. Všechno je propojené se vším – ale jen vyznavači Narativů mají naprosto jasno v tom, jak vlastně a jak přesně.)

Zbytek už byl snadný – „otec ruského PR“ a jeden z Putinových nejbližších spolupracovníků, Vladimir Surkov, přesvědčil 39 z guvernérů, aby se po dobrém nebo po zlém přidali k Putinovi. Obdobně vyjednal podporu pro Putinovu novou stranu. Mediální magnát Berezovský podpořil Putinovu novou stranu a mediálně popravil Primakova tak šikovnou intrikou geniálního hnojometčíka Dorenka, že se Primakov ještě rád sám vzdal a 4.2.2000 odstoupil z prezidentského zápasu.

A Putin, který coby ředitel FSB vyšetřil/zorganizoval tyto teroristické útoky, jakmile proběhly, upgradoval na premiéra a šel do války je pomstít, jako úřadující prezident už dobyl Grozné – a zvítězil ve svobodných volbách se ziskem 54% hlasů. Doživotní imunita pro Jelcinův klan byla uzákoněna a zajištěna.

I konspirační narativy jsou Narativy

Nemylte se – jak v USA, tak v Rusku samozřejmě byly i jiné zájmové skupiny a klaky, které toužily po všech z těchto vojenských intervencí. Je totiž typicky stupidní chybou konspiračního myšlení myslet v černobílých intencích konspiračního *Narativu* (aha!), tj. **příběhu** o Spiknutí, vnímat svět jako černobílý souboj Zla a Dobra, kde má každý událost jednoduchou a jednoznačnou příčinu a všechno, co vidíme, je výslednicí *příběhu* táhnoucího se hluboko do historie (např. staleté spiknutí Rotčildů).

Realita je vždy slepenec mnoha zájmů a zájmových skupin, které se nějak nakombinovaly v daný čas a výslednici těchto sil v konkrétní moment známe jako „historii“.

Žádná významná událost nemá nikdy jen jedinou příčinu, ba dokonce většinou ani jedinou dominantní příčinu. Nikdo – žádná administrativa, žádný klan, žádná klika, žádná generalita na světě -,

nikdo nikdy nemá sílu si prosadit zásadní politickou agendu sama o sobě. Vždy se musí jednat o souběh více zájmů a více aktérů, kteří musí být uvedeni do souladu nějakými mediátory, PR či intrikami. Vždy je to souhra více důležitých a okrajových příčin, zájmů a tlaků.

V rámci Spinu a Rámování Narativů se tedy bavíme spíše o tom, proč zájmovým skupinám zainteresovaným na bombardování Srbska 1999 a bombardování Čečny 2000 někdo dal zelenou resp. přidal tu kritickou váhu na potřebnou miskou vah v kritický moment... A hlavně – *na které datum dostaly zelenou.*

Byly to útoky uměle spuštěné z politických důvodů, jen aby Clintonovi a Putinovi zachránily/vytvořily politickou kariéru? Nebo to byla náhodička, která se tak nějak *úplně nevinně* sešla s politickou potřebou? Nebo to byla náhodička, kde bylo pro účely spinu šikovně posunuto datum operace, která by proběhla tak jako tak? To nikdy nikdy nezjistí. Ale hlavně je to z hlediska PR úplně jedno.

Prezidenti okatě spojení s brutální korupcí se rázem změnili na Hrdiny pohádkového příběhu o Dobru a Zlu, statečné bojovníky proti odporným muslimským teroristům a jednoznačně Kladné postavy. A pozornost byla odvedena.

Typičtější spiny a narativy Bidena, Trumpa a Putina ve 3. období

Případy válečného spindoctoringu a přerámování narativu jsou extrém. Drtivá většina spinů je nenásilná, spojený výhradně s vedením různých vyšetřování a s dotacemi. Viz Clintonovy nástupce.

Biden se veřejně výslovně pochlubil, že vyhrožoval Ukrajině, že pokud okamžitě neodvolá státního zástupce, zařízne veškerou americkou zahraniční finanční podporu. Ten státní zástupce totiž vyšetřoval Bidenova syna Huntera pro korupci.

Ale média to spinovala do přesného opaku: že Biden požadoval odvolání prokurátora *kvůli boji proti korupci*, neboť prokurátor vyšetřující zkorumpovaného Huntera Bidena vlastně korupci kryl. Pokud vám to přijde jako absurdita, je

to jen proto, že nejste cílová skupina tohoto Narativu. Vás se o tom nikdo přesvědčit nesnaží – cílovkou jsou voliči Demokratů, kteří v to věřit chtějí, jen potřebovali pomoci.

A Trump? Ten to měl snadné a těžké zároveň. Těžké proto, že mainstreamová média stála proti němu a žádný Spin mu nedarovala. Ale lehké proto, že jeho sympatizanti byli málem sekta, takže naprosto nekriticky žrali Narativ „z čehokoli Trumpa obviní, to je jen kampaň“.

Trump tak například vyzýval zahraniční diplomatické návštěvy, aby bydlely v jeho hotelích, čímž si přišel na hezkých 3,7 milionů dolarů. Velmi pravděpodobně se jimi nechával lobbovat podobně ochotně, jako Clinton (snad alespoň ne Číňany, ale třeba Saúdy skoro určitě.) Opozice šlela, jeho fanoušci se ale drželi Narativu a tudíž jako by téma to neexistovalo a zvolili by jej znovu.

Putin ve třetím volebním období je přesně stejný případ, akorát v mezinárodním měřítku. Jeho přidržené Spiny jako „5 ukrajinských vojáků vpadlo do Matičky Rusi“, „ukrajinské biolaby“, „ukrajinské atomovky“ apod. , a stejně tak přidržené Narativy typu „agresivní válkou za loupež území se jen bráníme“ nebo „my můžeme střílet na Ukrajinu jak chceme, ale pokud nám to Ukrajina oplatí, je to šílený drzý zločin!“ mu doma žere přes 75% publika a v zahraničí ti, kteří touží sdílet ruský Narativ, protože v tuto pohádku Dobra a Zla chtějí věřit.

Ve zbytku světa to všechny vytáčí do ruda, protože prokazatelná nehoráznost těch tvrzení je donebevolající. Jenže opět –
to není cílová skupina.

Cílová skupina – v rozporu s přesvědčením ignorantských cenzorů – není *vytvořena* ruskou propagandou. Naopak. První existovala touha věřit v Hodné Rusko resp. Zlý západ jako jeho pohádkový protipól, tj.

vynávaní Narativu. Všechny ty ruské Sputniky apod. pouze pomáhají již *existujícím* věřícím v tento již *existující* Narativ spřádat hezčí pohádku.

Ale každý vyznavač Narativu „Dobré Rusko – věčná oběť a soupeř Zlého Západu“ se obejde 100% bez ruské propagandy – akorát jeho osobní pohádka, spřádaná bez pomoci profesionálních pohádkářů, bude... *Velmi originální*, jak šlo vidět v těchto diskucích v březnu

Cenzura tedy neřeší vůbec nic, jenom ještě utvrdí vyznavače Narativů v jejich příběhu. Jenže všichni cenzoři vždycky byli a jsou omezení, kteří absolutně nerozumí strategii, PR, taktice, sociologii, psychologii ani historii – a s železnou pravidelností uškodí právě té agendě, kterou cenzurou chtěli chránit.

Shrnutí: nazývejme věci pravými jmény – a pozor hlavně na pohádkáře na naší straně

Heslo „Pravda vás osvobodí“ je hluboce pravdivé. Každý je otrokem lži tak dlouho, dokud je nedokáže ani vnímat. První krok je nazývat věci pravými jmény – a proto armády PíáRkářů, behaviorálních psychologů, lingvistů, literátů, publicistů a jánevímčeho vynakládají obrovské úsilí, aby holou pravdu zakamuflovali načančanými slovíčky.

Má obrovskou sílu, když načančaná slovíčka nahradíte jejich holými ekvivalenty.

Protože česky řečeno „Spin“ není nic jiného, než „odvedení pozornosti.“

„Narativ“ je „vyprávění (politických) pohádek o Dobru, Zlu a Kauzalitě světa.“

A „Přerámování“ znamená znásilnit naivní pohádku Narativu pro účely konkrétní propagandy.

Stačí nazvat věci pravým jménem „hezky česky“ a ihned se demaskují.

Nějaké své Narativy, jimiž vykládá svět, má úplně každý. Jenom někteří jej dokáží alespoň na chvíli udržet na uzdě, aby se nepletl do poznávání spletnosti pravdy... A cynici mají takový Narativ, ve kterém neexistuje žádná kladná postava :o)

Každý by si měl dávat hodně velký pozor na to, jakým Narativům = Příběhům o Dobru a Zlu sám věří. Protože nejvíc každého z nás manipulují nikoli naši nepřátelé a protivníci – ale naopak ti, kteří se tváří, že jsou nejvíce na naší straně a tichoučce nám podsouvají zájmové úpravy našeho vlastního příběhu.

Doufám tedy, že po přečtení tohoto článku se každému rozbliká varovná kontrolka, když někdo zkusí přesměrovat vaši pozornost... Nebo vzít váš narativ a procat vám do něj něco, co máte *emocionální tendenci* bez přemýšlení akceptovat, ačkoli to dosud nebylo součástí modelu.

Ať se jedná o řečníka na demonstraci, který se snaží protlačit do Narativu účastníků svou vlastní agendu – nebo o různé „šokující zprávy“, například že nějaký arcipadouch údajně řekl – ale nikdo není schopen ukázat, kdy a kde to konkrétně řekl a co vlastně konkrétně řekl.

To totiž slouží jako nástroj, aby vaším firewallem propašoval nějaký mem – který půjde kdykoli v budoucnu aktivovat, aby vaším firewallem prošlo i cokoli jiného, co je na ten mem navázané. Dvojfázový hackerský útok na váš mozek.

| [Jan Mrcasik](#)

■ ■ ■ ■ ■ (1 votes, average: **5,00** out of 5)

>> **Podpora**

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> **Pravidla diskuze**

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> **Jak poslat článek?**

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

•
Erik Halák napsal:
09/11/2022 (03:17).
Ještě, že Jana Joudu mají.

Co by si bez něho počali.

Odpovědět